

Gemeente van Christus,

We pakken de draad van waar we gebleven waren twee weken geleden weer op, Jozef is naar Egypte verkocht. Slaaf van Potifar, het hoofd van de lijfwacht.

En we lezen dan al meteen in het 2^e vers: "De HEERE was met Jozef". Dat valt op. In Genesis 37 hoorden we helemaal niets van God, er gebeurde van alles. Die wonderlijke dromen van Jozef, het drama in Dothan, het bedrog thuis in Hebron. Allemaal gebeurtenissen waarvan je dacht, wat vindt God er allemaal eigenlijk van, kan dat allemaal wel, waar *is* God in dat alles, waarom doet Hij niets, waarom laat Hij niets van zich horen.

Maar gelukkig hier klinkt de naam van de HEERE weer. Het kan wel eens zijn dat God van het toneel verdwenen lijkt, er gebeurt van alles in je leven, in de wereld en je zou graag God daarover willen horen, daarop betrokken willen zien maar niks daarvan, en je voelt je misschien aan jezelf overgelaten. En dan toch, blijkbaar, de HEERE is er wel bij. "De HEERE was met Jozef". Eigenlijk het belangrijkste zinnetje in dit hele gedeelte.

De HEERE is er bij. Hij is er, waar de nood is. In Egypte. Bij Jozef die nu tot slaaf is gedegradeerd. Eerst wandelde hij rond in dat koninklijke gewaad en kijk nu hoe dat veranderd is.

"De Heere is met Jozef", lezen we juist *nu*. Juist als het moeilijk is valt Gods Naam weer. Er kunnen dingen moeilijk zijn in je leven, dat betekent nog niet dat God er niet bij is. Eerder integendeel dus. Dat is bemoedigend.

De HEERE was met Jozef. Dat betekent in dit gedeelte dat de HEERE hem zegent, "de HEERE was met Jozef zodat hij een voorspoedig man was". En dat blijkt hierin dat Jozef steeds meer voorrechten krijgt. Eerst hoeft hij al niet op het land te werken maar in het huis van Potifar. Een huisslaaf was er beter aan toe dan iemand die de hele dag de brandende zon op zijn huid voelde branden. Maar in huis klimt hij ook steeds hoger op de maatschappelijke ladder. Hij stelt hem aan over zijn huis en alles wat hij had.

Als de HEERE met je is, ben je goed af. De HEERE zegent wat Jozef doet. En dat wordt gezien door Potifar. "Hij ziet dat HEERE met hem was en dat de HEERE alles wat hij deed door zijn hand voorspoedig deed verlopen".

Hoe is dat voor jou/u? Is dat ook voor ons zo dat we tot zegen zijn omdat de Heere met je is. Dat ons werk, onze inzet gezegend wordt. En dat dat ook door anderen wordt gemerkt. Ja niet dat ze dan zullen zeggen dat God daarachter zit maar dat ze aan je merken dat je goed werk levert. Dat je inzet goed is. Dat je uit bent op het goede voor het bedrijf, voor een ander.

Ja als we goed lezen zien we in vs. 5 dat het woord "zegen" pas wordt gebruikt als het gaat om die ander, om Potifar. Omdat de HEERE met Jozef is wordt het huis van de *Egyptenaar* omwille van Jozef gezegend. Ja de zegen van de HEERE rustte op alles wat hij [Potifar] bezat, zowel in het huis als op het land.

Dat is een mooie gedachte. Dat was al gezegd tot Abraham dat hij tot een zegen zou zijn voor anderen. Als de HEERE met ons is, zullen niet alleen wij zelf daar profijt van hebben zoals Jozef voorspoedig is maar ook anderen. De zegen van God bereikt juist ook anderen. Heb je zo wel eens nagedacht over de kracht van het geloof in God voor anderen, over wat de aanwezigheid van God in jouw leven kan betekenen voor anderen?

Dat God met Jozef is wordt daarin zichtbaar dat Jozef God wil dienen ook in het werk. En dat Jozef God toegewijd is, dat blijkt nog meer uit het vervolg van het verhaal.

Dat is prachtig als God zo met je is, dat je je inzet op school, in je werk vanuit het dienen van God met al je krachten en talenten. Het is prachtig als God ons wil zegenen en wij ons door Hem laten gebruiken ook voor anderen.

De HEERE was met Jozef. Dat de is bron waar het mee begint. Laten we dat niet vergeten. Een zegenrijk leven met Hem, in Zijn aanwezigheid. Dat is het belangrijkste. Is dat ook voor jou zo dat dat het belangrijkste is? En *ervaar* je ook dat God met je is? Zie je er iets van je leven? In je dagelijks leven, wat je mag doen?

•

Met Jozef gaat het dus goed daar in het huis van Potifar. Hij krijgt steeds meer bevoegdheden, hij mag steeds meer beslissingen nemen, hij mag andere slaven aansturen, hij mag het vermogen beheren. Maar dan komt er een kink in de kabel. Blijkbaar is Jozef ook nog mooi om te zien en dat ontgaat de vrouw van Potifar niet.

En ze vraagt hem om seks met haar te hebben en was haar toon eerst alleen verleidend, naar verloop van tijd wordt de toon steeds dwingender. Maar Jozef wil dat niet.

Dat God met je is, is dus geen garantie dat de dingen altijd zo goed blijven gaan als ze gingen. Dat de Heere met je is, is geen garantie dat je geen problemen zult tegenkomen. Soms denk je de dingen lopen lekker, je bent op de toppen van succes en dan komt er iets lastigs op je weg. En dan denk je misschien maar ik wil God gehoorzamen en waarom komt dit nu op mijn pad? Dat kan je ook frustreren. Dat kan dus gebeuren als je Jezus wil volgen.

In die zin is het verhaal van Jozef ook bemoedigend. We weten dat ook als we met God willen leven je niet gevrijwaard bent van lastige dingen. Maar hoe ga je daarmee om?

Jozef weigert en hij blijft ook weigeren. Dat is bijzonder. Want het wordt hem wel heel makkelijk gemaakt. Haar man is van huis, de vrouw wil zelf, dus wat verhindert je, je komt zo in een gespreid bedje. Zo kunnen ook wij verleid worden. Misschien heb jij daar last van, dat je verleid wordt door sites op Internet. En op de posters van Second Love kijkt een vrouw ons verleidelijk aan.

En ik weet dat ik hier nu iets ga zeggen wat voor velen in de maatschappij not done is en in de kerk zelfs ook niet meer schijnt te mogen maar zijn vrouwen zich altijd bewust van hun rol, van hoe ze zich kleden bij voorbeeld en wat dat los kan maken bij mannen. Hoe kleed je je als vrouw, en als jonge vrouw, welk accent leg je bewust of onbewust met je kleding? Goed om je daar bewust van te zijn. Welke kledingkeuze maak je?

Ik ben van mening dat in het algemeen christenen hierin te makkelijk kunnen meebewegen met de toonaangevende mode en soms pakt dat juist goed uit en soms minder goed maar blijf kritisch.

Dat dit geen ouderwets verhaal is, blijkt ook weer uit wat onlangs in het nieuws was over een Belgische seksuologe die het nodig vond om privé pikante foto's van zichzelf te posten. En toen daar vanuit de beroepsgroep iets over gezegd werd, was de wereld te klein. Prompt plaatsten ook andere vrouwen uitdagende foto's. Dit moet kunnen, wie houdt ons tegen, wie houdt jou tegen? Dus het gedrag van de vrouw van Potifar bestaat nog steeds.

Voor de goede orde, hiermee zeg ik niet dat het probleem weer bij de vrouw ligt. Je kunt ook niet zeggen dat de Bijbel hier vrouwonvriendelijk is want als we dan een hoofdstuk terugbladeren, zien we juist dat een vrouw Tamar die ook iemand verleidt overigens, er positief op staat en de man, Juda onterecht heeft gehandeld.

Terug naar het verhaal. Het verhaal gaat anders dan we vaak horen in romans en films. En daarom lezen we de Bijbel. Hier wordt iemand verleid en zegt nee. Makkelijk, lijkt me niet voor Jozef. Zeker niet als je er dag aan dag mee wordt geconfronteerd. De Heere is met hem, maar hier lijdt hij toch wel aan, kun je je voorstellen. Hij is ook een mens met gevoelens en hormonen, driften, het laat hem niet koud die vrouw maar het kan niet. Het mag niet. Het zal niet. Ik wil het niet. Hij weigert. Waarom?

Hij noemt in feite drie dingen. Hij zegt [8], "uw man heeft mij alles wat in dit huis gebeurt in mijn hand gegeven." Hij heeft Jozef alles toevertrouwd. Hij heeft dus vertrouwen in Jozef. En Jozef wil dat vertrouwen niet beschamen. Dat is al een belangrijk punt. In je relatie met je man of vrouw heb je een vertrouwensrelatie opgebouwd. En dat wil je niet verbreken door ondoordacht gedrag. En daarom houd je afstand als je merkt dat een collega op je werk teveel bij je los maakt. Want je wil het vertrouwen van je partner niet kapot maken.

Jozef zegt nog iets [9], "niemand heeft meer aanzien in dit huis dan ik, Hij denkt ook aan zichzelf. Aan zijn eigen positie. Nu heeft hij een mooie positie gekregen, dat wil hij graag zo houden. Ook dat mag meespelen in onze motivatie om nee te zeggen tegen verleiding. Waarom zou je iets moois te grabbel gooien. We zien het gebeuren, mensen op verantwoordelijke posities die een misstap begaan. Die zich schuldig maken aan "Metoo"-gedrag, dat kan ook in de kerk gebeuren ongelooflijk verdrietig. Dus u hoort mannen gaan niet vrijuit vanmorgen. Jozef voelt aan dat meegaan met het verzoek van deze verleidelijke vrouw zijn eigen carrière wel eens naar de bliksem kan helpen.

En dan het laatste, "en hij heeft mij niets onthouden dan alleen u, omdat u zijn vrouw bent". U bent niet beschikbaar voor mij en ik niet voor u. Het zou goed zijn als dat besef sterker zou leven ook onder christenen. Het kan gewoon niet want je bent van een ander. Je bent niet beschikbaar. En daarom, zou ik dan dit grote kwaad kunnen doen en zondigen tegen God?

Dat is natuurlijk het overtreffende en allesbevattende argument. Dit wil God niet. [Dus: de ander, zelf niet gelukkig en God] God heeft het zo bedoeld dat man en vrouw voor altijd elkaar trouw blijven. Daar past geen derde tussen en daar mag ook nooit een derde tussen *komen*. Hoe zou dan ik dit grote kwaad doen? Kwaad omdat het zonde is, kwaad omdat het zoveel ellende en verdriet geeft.

Jozef is een voorbeeld voor jou. In een wereld waarin het zo normaal is om seks te hebben voor het huwelijk maar doe dat niet, wacht daar nog mee. Waarom? Nou wees er eerst zeker van dat je voor altijd met elkaar verbonden wilt zijn. Want als je relatie verbroken wordt voor het huwelijk en je hebt seks gehad en er komt een nieuwe relatie dan is er ook sprake van een derde, dan is er ook sprake van overspel maar dan *na elkaar* in de tijd.

In een wereld waarin het zo normaal is dat je op elkaar uitgekeken kunt zijn en een nieuw avontuur mag beginnen. In een wereld waarin het belangrijk is om voor jezelf te kiezen en voor je gevoel en dan een nieuwe relatie te beginnen en dat laatste komt ook onder christenen voor.

Jozef doet het onmogelijke. Hij kan het ook alleen maar doen omdat de HEERE met hem is. Dat pertinent nee zeggen tegen die vrouw kan alleen vanuit de toewijding aan God, vanuit de kracht van het geloof. Nee zeggen tegen de verleiding is alleen mogelijk door de kracht van de Heilige Geest. Het vraagt moed die alleen God kan geven.

Jozef laat met zijn standvastige nee zien dat dit de weg is voor iemand die God wil dienen. En het is bemoedigend dat dit dus mogelijk is.

Maar het betekent wel een offer dat Jozef voor zijn volharding moet brengen. Zoals ik al zei, dat de Heere met hem is betekent niet dat het er altijd allemaal makkelijker op wordt. Want de vrouw des huizes die haar zin niet krijgt, verandert als een blad aan de boom. Ze is in nu even intens in haar boosheid als eerst in haar pogingen om te verleiden. Ze is beledigd, in feite kan ze het niet hebben dat ze geen *macht* kan uitoefenen over Jozef. Het is boosheid vanwege haar onmacht en dat kan deze vrouw niet hebben.

En dan draait ze op een duivelse manier de rollen om om opnieuw die macht naar zich toe te trekken: "Hij is naar mij gekomen om met mij te slapen."

En ze zegt tegen de bediende en later haar man: "Zie, hij heeft een *Hebreeuwse* man bij ons in huis gebracht"

Vergis ik me of heeft dit ook een racistische toon, die *Hebreeuwse* slaaf. Zo kan het toch gebeuren. Er gebeurt iets, er is een bepaalde frustratie en er wordt gezegd, ja het is iemand met getinte huid. Extra kwetsbaar voor beschuldiging denk aan "Black Lives Matter".

En door die bedienden zo op te hitsen tegen Jozef zie je ook hoe ze misbruik maakt van het gevoel dat postgevat kon hebben onder hen. Ze hadden er misschien wel moeite mee dat Jozef die Hebreeuwse slaaf zo'n positie had gekregen en zij niet. Ze speelt in op gevoelens van onbehagen die leven in het huis. En Jozef is daar het slachtoffer van.

Patronen die we nog kunnen zien gebeuren in de maatschappij. Dat wordt ingespeeld op gevoelens die leven bij het volk. En mensen die zich goed inzetten en meedoen maar toch te maken kunnen hebben met vooroordelen en daar last van hebben of hinder van ondervinden.

•

Als ze dan het verhaal ook manlief vertelt, gaat hij daarin mee. Jozef kon hem nog zo trouw zijn, het bleef een *slaaf* van wie het lot onzeker blijkt te zijn.

En opnieuw wordt zijn lot bezegeld. Ditmaal niet in een put maar net zoiets een kerker. Een gevangenis waar politieke gevangenen zo blijkt later worden gehuisvest.

Het is weer hetzelfde. Jozef doet iets goeds maar dit is zijn loon. Dat kan dus gebeuren. Je wilt God dienen, je wilt Jezus volgen en dit is het resultaat. Daar moet je niet gek van opkijken. En heel belangrijk, daar moet je ook niet voor terugdeinzen. Dat je toch maar meedoet, dat je toch maar ingaat op die verleiding wat het dan ook voor jou is. Omdat je niet wilt dat je uit de toon valt van de omgeving, van de wereld om je heen. Omdat je niet uit de gratie wilt vallen en die verleiding was er voor Jozef dat hij niet uit de gratie wilde vallen van een vrouw.

Nee dat doet Jozef niet. Ja hij wil in de wereld staan. Hij wil goed zijn werk doen. Waar hij kan draagt hij bij aan de maatschappij. Dat is wat we aan het begin van dit verhaal zien. Dat Potifar ziet hoe goed het Jozef vergaat. Hoe de HEERE hem zegent. Waar het kan doet Jozef mee met wat in zijn wereld gewoon is en hij doet dat zelfs beter dan anderen maar waar het niet kan aarzelt Jozef niet om niet mee te doen.

Dat is de vrijheid van een christen. Die wil een zegen zijn voor de mensen om heen. Zoals Jozef een zegen is voor Potifar en zijn huis. Maar die praat niemand naar de mond, probeert niet in het gevlij te komen. Dàt is werkelijk dat God met je is. Zowel om jou te zegenen, om je succes te geven maar ook om je die eigen, eigenzinnige route van het geloof te laten gaan.

En die weg kan dus eenzaam zijn. Zojuist nog een gevierd man - aanzien in dit huis zegt Jozef – maar het als het moet, uitgestoten. Zo is Jozefs niemands slaaf ook als ie slaaf. Hij is alleen het eigendom van zijn God.

Die God die *wel* altijd met hem blijft. Dat horen we opnieuw klinken nu hij in weer in de misère terecht gekomen, vs. 21 "Maar de HEERE was met Jozef". En dan zie je dat hij opnieuw gezegend gaat worden. Daarover horen we volgende keer. Het maakt dus niet uit, in elke omstandigheid kan God je zegenen, zelfs in het huis van Potifar, zelfs in de gevangenis. Hoe vervelend je omstandigheden ook zijn. Het is bekend van christenen die werden opgesloten vanwege hun geloof maar juist in de gevangenis merkten dat God daar een nieuwe taak voor hen had. Om medegevangenen te vertellen van het evangelie.

Het kan ook voor u, jou zijn dat je soms moeilijkheden ervaart op je werk, of waar dan ook maar dat God toch juist daar jou tot zegen wil laten zijn. Dan mag je je eraan optrekken dat God met je wil zijn.

De HEERE was met Jozef. Dat is het geheim. Soms betekent dat succes in het leven, voorspoed, soms betekent dat lastige omstandigheden. Juist lastige omstandigheden. Maar in allebei de gevallen wil God ons zegenen. Dat zien we bij Jozef want ook in de gevangenis wil God hem weer zegenen. Waar het om gaat is dat we op God gericht blijven. Dat we Hem trouw blijven zoals Jozef hem trouw bleef.

De gevangenis betekent niet het einde voor Jozef. Gelukkig niet, God is er nog. En wie zijn weg met God gaat, mag erop vertrouwen dat Gods weg met jou verder gaat. En dat zal niet alleen goed uitpakken voor jezelf maar ook voor anderen. Dat is wat we merken in de Jozef-verhalen.

Het gaat bij Jozef van hoogte naar diepte, dat zagen we vorige keer al en in dit hoofdstuk opnieuw van hoogte naar diepte maar de rode draad is dat God met hem is en hem zegent. Het zijn niet de omstandigheden in ons leven die tellen maar het is God die telt. En wie met Hem verbonden is, raakt niet ontmoedigd en teleurgesteld door de omstandigheden – uiteindelijk niet - maar mag hoop hebben. Hoop dat God ons zal vasthouden en nieuwe dingen zal doen tot onze vreugde. Amen.